

**Språklärarnas
riksförbund**

**Svenska
Klassikerförbundet**

8 november 2014

Till ansvarig för högskoleförberedande program i kommun/skola

För ett år sedan skickade Språklärarnas riksförbund och Svenska Klassikerförbundet ut en uppmaning att bevara eller införa det humanistiska programmet i er kommun/skola. De svar vi fick från er huvudmän var uteslutande positiva. Samtidigt rapporterar våra medlemmar om motsatt utveckling. Det handlar både om tillgången till humanistiskt program och om språk/ämnes-utbudet på skolorna och tidsutlägget på kurserna.

Vi vill nu både upprepa vår uppmaning att bevara eller införa det humanistiska programmet och be om återkoppling. Hur ser det ut i er kommun/vid er skola? Erbjuds det humanistiska programmet? Om inte – vilka är hindren? Vilka språk/humanistiska ämnen erbjuds med vilket timutlägg?

Det humanistiska programmet vänder sig till de ungdomar som vill arbeta inom yrken där kunskaper i språk, kultur, samhälle och omvärld är av särskilt värde. Utbildningen lägger grunden för fortsatta studier i humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnen på högskola och universitet. Inom programmets språkliga inriktning får man förutom de gymnasiegemensamma ämnena studera flera moderna språk, latin, grekiska, språk och kultur, människans språk, historia och filosofi.

I takt med att vår värld krymper blir goda språkkunskaper allt viktigare. I betydligt högre grad än något annat gymnasieprogram erbjuder det humanistiska programmet den flerspråkighet och de fördjupade språkkunskaper som efterfrågas av exportindustrin och i EU och övriga internationella sammanhang. En elev med denna inriktning kan – utan att använda sitt individuella val – läsa 500 poäng moderna språk, jämfört med 200 poäng på det samhällsvetenskapliga programmet, som annars är det program som erbjuder flest poäng i moderna språk. Det humanistiska programmet har sålunda en mycket viktig funktion i vårt utbildningssystem.

Men de krav på ökade språkkunskaper som följer med globaliseringen är bara ett skäl bland många att erbjuda humanistiskt program. Ur ett historiskt perspektiv är språk – moderna som klassiska – en oumbärlig del av vår bildningstradition. Utan möjligheten att fördjupa sig i språk och att lära sig mer om människan som kulturbärare förlorar vi både en viktig del av vårt eget kulturarv och kunskap om andra kulturer. Ur ett framtidsperspektiv ger språkkunskaper oss möjligheter till forskningsutbyte, tillgång till en internationell arbetsmarknad, ett förbättrat internationellt samarbete och en bättre bytesbalans.

För Sverige som kunskapsnation är det därför en stor brist att vissa kommuner inte erbjuder detta program.

Det humanistiska programmet är inte bara ett samhällsnyttigt och viktigt program, det är även ett kostnadseffektivt sådant, då skolan i stor utsträckning kan låta humanisterna "samläsa" med samhällsvetarna. Humanisterna läser mer och fler moderna språk än samhällsvetarna, men att erbjuda några fler språkgrupper medför en blygsam extra kostnad samtidigt som språkutbudet – och därmed valfriheten – då ökar för samtliga elever.

Med ovanstående motivering vill vi i Språklärarnas riksförbund och i Svenska Klassikerförbundet framhålla vikten av att det humanistiska programmet marknadsförs och finns som valmöjlighet för er skolas/kommuns ungdomar inför kommande gymnasieval. Vi ber även om återkoppling kring nuläge och framtidsläge i just er kommun/skola.

Helena von Schantz
Ordförande i
Språklärarnas riksförbund

Björn Börjeson
Ordförande i
Svenska Klassikerförbundet